

ע"פ 54652/10 - ליאור אמרה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 54652-10-19 אמרה נ' מדינת ישראל
תיק חיזוני: 371169/2014

בפני כבוד השופט אברהם בולוס
מערער ליאור אמרה ע"י ב"כ עוה"ד רافت אסדי
נגד מדינת ישראל ע"י פרקליטות מחוז חיפה-פלילי
משיבה

פסק דין

ערעור על ההחלטה הדין של בית משפט לערורה בחיפה שנייתה בת"ד 5452-05-16, מיום 19.5.20 (להלן: **ההחלטה הדין**).

החליטתי לקבל את הערעור ולזכות המערער מכל העבירות שייחסו לו בכתב האישום - להלן אנקט.

רקע וההיליכים

1. בכתב האישום אשר הוגש לבית משפט קמא נטען, כי ביום 15.8.15 המערער נהג באופנו ברח' העצמאות בעיר חיפה. המערער נהג ברשלנות בכך שנסע על המדרכה שלא לשם ח齊תה וכתוצאה מכך התנגש עם חזית האופנוו בדלת ימנית אחרית של רכב פרטי שנסע משמאלו בכיוון נסיעת המערער, ואשר פנה ימינה כדי להיכנס לחניה (להלן: **הרכב**).

עוד צוין בכתב האישום, כי רשלנות המערער באה לידי ביטוי בכך שנסע על המדרכה שלא לשם ח齊תה, דבר שגרם לקרות התאונה.

כתוצאה מההתאונה נחבל נהג הרכב המעורב וכן נגרמו חבלות של ממש לרוכב אשר נסע עם המערער באופנוו הכוללים שבטים רבים בפניו, ניתוח ואשפוז במשך 10 ימים, כן נגרמו נזקים לכלי הרכב המעורבים.

2. בכתב האישום יוחס למערער ביצוע העבירות הבאות: נהיגה על מדרכה (שלא לשם ח齊תה) לפי תקנה עמוד 1

38(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א- 1961 (להלן: **התקנות**); נהיגה רשלנית לפי סעיף 62(2) לפקודת התעבורה [נוסח חדש, התשכ"א - 1961 (להלן: **הפקודה**)]; התנהגות הגורמת נזק לפי תקנה 21(ב)(2) לתקנות וגרימת חבלה של ממש לפי סעיף 38(3) לפקודת.

3. המערער כפר במיחס לו בכתב האישום והודה בעצם הנהיגה וקרות התאונה. המערער טען כי הוא נסע בנתיב הימני בכביש והרכב, אשר נסע בנתיב השמאלי, הוא שסטה ימינה במהירות לתוכ חניה בצד הימני של הכביש, חסם את מסלול נסיעתו וגרם להתרגשות. בעקבות עמדה זו התקיימו דינומים שבגדרם נשמעו ראיות הצדדים ולאחר מכן ניתנה הכרעת הדין.

הכרעת דין

4. את הכרעת דין ביהם"ש קמא פתח בציינו, כי אין כל מחלוקת לגבי הנהיגת המערער באופנו וקרות התאונה.

5. לאחר סקירה מקיפה לכל הראיות והעדויות בהם"ש קמא קבוע בזו הלשון: "בחינת העדויות השונות, כפי שנעשה לעיל, מעלה כי לא קיימת כל עדות שראתה את הנאשם נסוע על המדרכה, בניגוד לטענת המאשימה, ועל כן מצאתי כי קיים ספק בעניין זה והחלטתי לזכות את הנאשם מעבירה זו." (פס' 38 להכרעת הדין).

6. למורת האמור, ביהם"ש קמא הוסיף וקבע, כי עקב התרשםתו החיוונית מנהג הרכב כי בבחן היבט את הכביש לפני פניו ימינה ולא ראה את האופנו, גם שאות פניו עשה במהירות נמוכה והוא נסע בנתיב הימני אך שלא מדובר בסטייה מנתייב. כן ביהם"ש קמא מצא כי המערער נסוג באופנו במהירות של 60-50 קמ"ש והבחן ברכב בפתאומית מבצע פניה ימינה, אז קבע כי התאונה נגרמה: "מאי שMRI על מהירות, המתאימה לתנאי הדרך, מצדו של הנאשם. מהירות של 60-50 קמ"ש בכביש עירוני, כאשר הנאשם הבחן ברכב המעורב המנסה להיכנס לחניה, הינה מהירות בלתי סבירה ביחס לתנאי הדרך. על הנאשם היה להפחית את מהירותו כאשר הבחן בכך ולאפשר לרכב המעורב להיכנס לחניה בצורה בטוחה, וכך התאונה הייתה נמנעת." (פס' 39 להכרעת הדין).

7. ביהם"ש קמא גם הוסיף, כי: "נהיגתו של הנאשם ללא ביטוח וכשהוא מרכיב על האופנו נסוע נוספת, בניגוד לחוק, ובנסיבות קביעה כי נסע במהירות בלתי סבירה ביחס לתנאי הדרך, מגבשים יחד את רשלנותו של הנאשם." (פס' 41 להכרעת הדין).

8. מכל אלה, ביהם"ש קמא זיכה את המערער מביצוע המעבירה של נהיגה על המדרכה והרשיעו ביתר העבירות שייחסו לו בכתב האישום..

טענות הצדדים

.9. לטענת המערער, שגה ביהמ"ש קמא עת מצא להרשיע אותו בעבירות הנלוות וליחס לו אחראיות לקרות התאונה, לאחר שמצא לזכותו מהעבירה העיקרי שעניינה נהייה על מדרכה; קביעת בימ"ש קמא כי המערער נהייה במהירות בלתי סבירה שנייה מתאימה לתנאי הדרכ ובקר נהייה בrelsנות הינה שגיה שכך מדובר במהירות סבירה המתאימה לתנאי הדרכ; מעצם זיכוי מעבירות נהייה על המדרכה עולה כי המערער למעשה נהייה במעשה נהייה במתיב הימני כפי שטען מלכתחילה; בהתאם לפסיקה, כתבי אישום מוגשים נגד נהייה המעורבים בתאונות דרכים אשר יצאו או נכנסו מחנייתם ולא כנגד מי שנהייה בנסעה ישרה; גם אם יקבע כי המערער נהייה במהירות, אין בקר כדי ללמד על נהייה רשלנית ובדין שהתקיים לא הוכחה נהייה רשלנית מצד המערער.

.10. מנגד, המשיבה בטיעוניה סמוכה על ניתוחו ומסקנותיו של ביהמ"ש קמא; כן הדגישה, כי בפועל עסוקין בהשגות על קביעותיו העובדיות של ביהמ"ש קמא, כאשר במקרה זה לא התגלתה כל טעות ולא נמצא טעם שיצדיק התערבותה של ערכת הערעור.

דין והכרעה:

.11. כפי שהקדמתי ביהמ"ש קמא עמד על כל העדויות וביניהן זו של נהייה הרכב, וכן נכתב בהכרעת הדין: "הוא השיב כי התאונה התרחשה בתווך המעבר בין בניינים בין רח' העצמאות 84 ל-82, ממש על המדרכה עצמה. עוד הוא השיב כי האופנו פגע ברכבו בדلت האחוריות בצד ימין גם המששה נשברה" (פסק 10 להכרעת הדין). ביהמ"ש קמא גם הזכיר: "ואף ציין כי פנה ימינה במהירות של 0 קמ"ש ואך אחד לא היה ימינה ושמאליה (עמ' 9 לפרטוקול, שורות 14-10). הוא השיב כי מרגע שפנה ימינה ועד החבטה עברה דקה (פס' 10 להכרעת הדין.)".

זו תמצית עדותו של נהייה הרכב ומרכזו התיאור כי התאונה התרחשה לאחר שפנה מהכביש, אף חלפה דקה, ובשלב בו הרכב נסע על המדרכה בכניסתו לחניון.

לצד נהייה הרכב היה נושא שאף הוא העיד ולעדותו ביהמ"ש קמא התייחס בזו הלשון: "עוד הוא השיב כי התאונה התרחשה כשהיו בנסעה לתוכן החניון, כאשר הרכב היה על המדרכה, וכי האופנו פגע בהם מצד ימין של הרכב, בדلت האחוריות" (פס' 8 להכרעת הדין). כן ביהמ"ש קמא הזכיר אשר מסר עד זה: "כי התאונה הייתה על המדרכה וכי הנאשם עלה למדרכה והתנגש בהם" (פס' 9).

.12. אלה הם הדברים שנהייה הרכב והנוסע לידי מסרו בפני ביהמ"ש קמא ולפייהם, התאונה התרחשה בשלב בו הרכב כבר יצא מנתיב נסיעתו ועליה על המדרכה לקרהת כניסה לחניון. אחוור ואזכיר, כי בעיקר נוכח האימון שביהמ"ש קמא נתן בעדות נהייה הרכב הוא מצא כי המערער גرم בrelsנותו לתאונה שעיה שנהייה ברכב בנתיב הימני אחורי הרכב, ולמרות שהבחן בו פונה ימינה לא האט את נסיעתו ובקר גرم להתרחשות התאונה - מסקנה שבעיני הינה מוקשית ולא מצאתה לה אחזיה בעדויות ובראות שהובאו בפני ביהמ"ש גם לא בזו של נהייה הרכב, עליה סマー ביהמ"ש קמא.

באשיות, ביהמ"ש קמא מצא כי נסיעת האופנו על המדרכה, למרות עדות נהייה הרכב, לא הוכחה.

שנית, אכן ביהם"ש קמא הוא שהתרשם באופן חיובי מעדות נג הרכב, אולם לא ניתן לקבוע עובדות נוכחות תרשומות חיובית זו, שהעדי לא אמר אוقالה שלא מתישבות עם מכני עדותו. עד זה לא מסר כי התאונה התרחשה שעה שהיא עדין בנתיב הימני, ועד זה העדי באופן מפורש כי התאונה התרחשה על המדרכה וכונראה משום שהמערער נג ברכבו על מדרכה זו, כפי שגם הנושא שלו הדיע -דברים שביהם"ש קמא לא קיבל.

שלישית, אין זה הגיוני לדוחות את גרעין ועיקרי העדות (והכוונה לעדות נג הרכב והנושא שלו) ובאותה הנשימה לבסס אחירות המערער על עובדות שלא עלות מאותן העדויות, ורק משום האמירה הכללית כי עדים אלה הותירו רושם אמיתי.

13. לא הוכחה התחזית העובדתית שעמדה ביסוד מסקנותו של ביהם"ש קמא לעניין התרשלות המערער. מי מהעדים, ובוודאי לא נג הרכב, לא מסר גרסה המתקרבת לזו שביסודות ההרשעה. העובדות והתיאור שביהם"ש קמא הסיק אין בסודן תשתיית ראייתית מספקת, וברור כי אין עמדות בקנה אחד עם אותה עדות של נג הרכב שעובדות אלו הוסקו ממנה. ניתן לקבל עדות כולה או חלקה, אך לא ניתן להתרשם בחיוב מעך ולסמן על דברים שלא אמר.

14. אני ער להלכה המשורשת ידועה כי ערכאת הערעור ממעיטה בהתערבותה בנסיבות ממצאיה מהימנות של הערכאה הדינית. שכן, שאלת מהימנות מפקדת כולה בידי הערכאה הראשונה, אשר רואה ושותעת את העדים ומתרשמה מהם באורך ישר ובלתי אמצעי. עם זאת, במקרים מיוחדים כן ניתן להתרבע בנסיבות ממצאיה עובדה כגון מקרים שבהם הגרסה העובדתית שאימצה הערכאה הדינית אינה מתבלטת על הדעת, לוקה בחוסר הגיון, צוזה שלא מתישבת עם ראיות אחרות ובעלות משקל, ואף בקיומן של טעויות מהותיות בולטות לעין בהערכת מהימנות העדים ובקביעת ממצאיה העובודה (ע"פ 93/939 זריאן נ' מדינת ישראל, פסקה 12, (15.5.94) ע"פ 16/180 פרדי מליק נ' מדינת ישראל, פס' 26 (16.11.17)).

כך היה בעניינו - הטעות הינה בולטה, ובקביעת הממצאים העובdatיים לא מתיישבת גם עם העדויות עליהם סמן ביהם"ש קמא.

15. ועוד, בסופו של דבר נראה כי הרשות המערער התבבסה על ראיות נסיבותות, שכן אין עדות ישירה להתרחשות אותה הסיק ביהם"ש קמא (פס' 39 להכרעת הדיון). באם התאונה לא התרחשה על המדרכה, הריסביר להניח כי התתגשות הייתה בכביש. הנזק שנגרם לאופנו היה בחזות ואילו לרכב בדלת הימנית אחרת. הינו, נראה אפשרי כי האופנו והרכב נסעו במקביל, האופנו מימין והרכב משמאלו. תוך כדי נסיעה הרכב סטה ימינה כדי לפנות לחניון ובכך חסם את מסלול נסיעת האופנו. זהו תרחיש אפשרי, סביר ומסתבר מכל הראיות, וכי בו כדי להקים לפחות את הספק (ע"פ 10/9710 משה הילל נ' מדינת ישראל, פס' 59 (7.11.12); ע"פ 9372/03 עמוס פון וייזל נ' מדינת ישראל, פ"ד נת(1) 745, 753-754 (2004)).

16. מעבר לדרוש אוסף בתמצית, כי למעשה המערער הורשע באחריות לקרוות התאונה על בסיס עובדות השונות מלאו שפורטו בכתב האישום. קקבע בסע' 184 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, הדבר הינו אפשרי "ובלבד שניתנה לנאשם הזרמנות סבירה להתגונן". מעין בתיק קמא קיים ספק באם הזדמנויות כזו ניתנה למערער ונראה כי הרשות על יסוד עובדות שונות הייתה מפתיעה (ע"פ 63/79 עוזר נ' מדינת

ישראל, פ"ד לג(3) 606 (1979).

17. ולסיום, לא מצאתי כל קשר או תרומה לעובדה שהאופנו לא היה מבוטח וגם לא לכך שהמעורער הסיע אחר על האופנו לקרות התאונה. גם אם עושים אלה אסורים עפ"י דין, הרי אין בין היתרחות התאונה והתרשלותו הנטענת של המערער ולא כלום. הם לא מחזקים ובוודאי לא מקימים את אחוריות המערער להתנגשות בין האופנו לרכב.

סוף דבר

18. מכל האמור לעיל, אני מקבל את הערעור ומצוה בזאת את הנאים מכל העבירות שיוחסו לו בכתב האישום.

המצוירות תשליך פס"ד זה לצדים

ניתן היום, י"ח כסלו תש"פ, 16 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.